

การพิสูจน์คนหายจากผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอ
ร่วมกับการวิเคราะห์สายวงศ์ตระกูลในทางกระบวนการยุติธรรม
Identification of Disappearing Persons from DNA Test
Together with Family Tree Analysis Implication for Justice System

รัชดาภรณ์ มรม่วง¹

กองพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนาม สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ชั้น 8-9
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210, ประเทศไทย
อีเมลติดต่อ: rachada.mpic@gmail.com

Rachadaporn Mornmoung²

Development of Missing and Unidentified Persons System Division, Central Institute of Forensic Science, Ministry of Justice
The Government Complex Commemorating His Majesty, The King's 80th Birthday Anniversary, 8-9th Floors,
Chaeng Watthana Road, Lak Si, Bangkok 10210, Thailand
Email: rachada.mpic@gmail.com

ปวีณา พวงศรี³

กองพัฒนาระบบการติดตามคนหายและการพิสูจน์ศพนิรนาม สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ชั้น 8-9
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210, ประเทศไทย
อีเมลติดต่อ: paw_om@hotmail.com

Paween Puangsi⁴

Development of Missing and Unidentified Persons System Division, Central Institute of Forensic Science, Ministry of Justice
The Government Complex Commemorating His Majesty, The King's 80th Birthday Anniversary, 8-9th Floors,
Chaeng Watthana Road, Lak Si, Bangkok 10210, Thailand
Email: paw_om@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพิสูจน์คนหายในทางกระบวนการยุติธรรมอันนำมาซึ่งความจริง โดยในทางกฎหมายนั้นมีความสำคัญที่จะนำไปสู่การพิสูจน์การกระทำความผิดจากวัตถุพยานที่พบ คือ ชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะ โดยการตรวจพิสูจน์พันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ (Deoxyribonucleic Acid: DNA) ร่วมกับการใช้แผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูล (Family Tree)

¹ ระดับชำนาญการพิเศษ, นักนิติวิทยาศาสตร์.

² Senior Professional Level, Forensic Scientist.

³ ระดับชำนาญการ, นักนิติวิทยาศาสตร์.

⁴ Professional Level, Forensic Scientist.

ผลการศึกษาพบว่า ในทางกระบวนการยุติธรรมนั้น การพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตนั้นมีความใกล้ชิดกับคนหายมากที่สุด และการจัดทำแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูลเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของทุกคนในตระกูลทั้งที่มีชีวิตและเสียชีวิตไปแล้ว ทำให้สามารถคัดเลือกบุคคลมาเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอได้ในการศึกษาครั้งนี้ได้เลือกน้องสาวของคนหาย ซึ่งผลการตรวจดีเอ็นเอสามารถบอกได้เพียงว่าชิ้นส่วนของกะโหลกศีรษะนั้นเป็นเพศชาย และมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตที่สืบทอดมาจากมารดาหรือยายคนเดียวกันกับน้องสาวของคนหาย แต่ยังไม่สามารถยืนยันได้ว่าชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะเป็นของคนหาย ดังนั้นจึงต้องจัดทำแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูลเพิ่มเติม จึงทำให้สามารถยืนยันได้ว่าชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะนั้นคือของคนหาย ซึ่งก่อให้เกิดความชัดเจนในการพิสูจน์คนหายในทางกระบวนการยุติธรรมจากผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอร่วมกับการวิเคราะห์สายวงศ์ตระกูล

คำสำคัญ: คนหาย; ดีเอ็นเอ; สายวงศ์ตระกูล; กระบวนการยุติธรรม

Abstract

This article aims to study the identification of disappearing persons in justice system so as to find out the truth. In legal perspective, parts of human skulls are important object evidence. Together with DNA test and family tree analysis, it can lead to a proof of criminal offences.

The study shows that in justice system, the selection of persons for DNA sample collection is based on two factors: identification of persons with closest consanguinity links with disappearing persons and family tree draft identifying the lineage of either alive or deceased relatives of disappearing persons. For this study, I have decided to collect DNA samples from a younger sister of a disappearing person. The DNA test results only prove that parts of human skull belong to a male person with consanguinity link with the sister. In other words, according to the DNA test, it is certain that the male person and the sister of disappearing person are descendants of the same mother or maternal grandmother. However, the test results cannot confirm that the skull belongs to the disappearing person. It is, therefore, necessary to draft a family tree to further identify details of the disappearing person's lineage so as to confirm the identify of disappearing person. In conclusion, to promote the efficiency of justice system, the identification of disappearing person is based on not only DNA test results but also family tree analysis.

Keywords: Disappearing Persons; DNA; Family Tree; Justice System

1. บทนำ

การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลศพนิรนาม คือ การพิสูจน์ว่าซากหรือศพนั้นคือใคร เพื่อผลทางสังคมและผลในทางกระบวนการยุติธรรม⁵ การยืนยันตัวบุคคลขึ้นอยู่กับระดับของสภาพศพที่พบ (ระยะเวลาการสลายตัวของศพ) ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทาย เมื่อต้องพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ จะพบว่ากรมองจากลักษณะรูปร่างภายนอก (Visual Identification) สามารถใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลได้ แต่ไม่สามารถใช้เป็นข้อยุติของการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล รองลงมาคือ ลักษณะทางกายภาพ ข้อมูลทางการแพทย์ เครื่องแต่งกายและทรัพย์สินสิ่งของติดตัว สำหรับวิธีที่ใช้ในการยืนยันอัตลักษณ์บุคคลที่เชื่อถือได้แน่นอนและได้รับการยอมรับตามหลักสากล ได้แก่ การตรวจดีเอ็นเอ การตรวจทันตกรรม และการตรวจลายพิมพ์นิ้วมือ แต่ก็มีข้อจำกัดในกรณีไม่สามารถหาข้อมูลของคนหายมาใช้อ้างอิงในการตรวจเปรียบเทียบดังกล่าวกับศพได้ การตรวจลายพิมพ์นิ้วมือเป็นวิธีการที่ค่อนข้างง่าย เนื่องจากลายพิมพ์นิ้วมือจะถูกบันทึกไว้ในฐานข้อมูลของกรมการปกครองเมื่อบุคคลไปขอทำบัตรประชาชน ดังนั้นจึงสามารถนำข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือของคนหายมาใช้เปรียบเทียบกับลายพิมพ์นิ้วมือศพเพื่อยืนยันตัวบุคคล การตรวจทันตกรรม ถือว่ามีบทบาทสำคัญในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล เนื่องจากคุณสมบัติที่ยังคงเหมือนเดิมหลังการเสียชีวิต จำนวนฟัน ลักษณะรูปร่าง การอุดฟัน การใส่ฟันปลอม การรักษาทางทันตกรรม สามารถใช้ในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลได้ โดยการนำข้อมูลทางทันตกรรม หรือภาพเอกซเรย์ฟันของศพมาเปรียบเทียบกับข้อมูลการรักษาทางทันตกรรมหรือภาพเอกซเรย์ฟันของคนหาย ดังนั้นจะต้องมีการเก็บประวัติการรักษาและภาพถ่ายเอกซเรย์ฟันไว้ จึงจะสามารถนำมาใช้ในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลได้ ส่วนการตรวจดีเอ็นเอนั้น เป็นการตรวจเปรียบเทียบดีเอ็นเอของคนหาย ซึ่งตัวอย่างดีเอ็นเอของคนหายได้มาจากของใช้ส่วนตัวของคนหาย เช่น แปรงสีฟัน แปรงผม หรือจากผมที่มีรากผม เป็นต้น หรือตรวจโดยการเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอจากญาติสายตรง เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์กับตัวอย่างดีเอ็นเอจากศพที่พบ⁶

การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลโดยวิธีการตรวจดีเอ็นเอสามารถช่วยในการสืบสวนสอบสวนเนื่องจากสามารถใช้ระบุหรือยืนยันตัวบุคคลได้ ดังนั้นจึงสามารถใช้พิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาที่ยืนยันความบริสุทธิ์ของผู้ต้องสงสัย การสืบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (10) หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด และในส่วนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11) หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งอาจจะเป็นพยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสาร ดังนี้แล้ว จากความหมายจะเห็นว่า ทั้งการสืบสวนและสอบสวนมุ่งกระทำไปเพื่อหาและรวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งนี้ การรวบรวมพยานหลักฐานนั้นดำเนินไปเพื่อ “จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ” คำกล่าวนี้สะท้อนความสำคัญของการสืบสวนสอบสวนเพราะนำไปสู่การค้นพบพยานหลักฐานที่จะใช้พิสูจน์ความผิด ซึ่งจะมีผลต่อทั้งผู้เสียหายและผู้ต้องหาตั้งแต่ชั้น

⁵ Natthawut Rodchom, “Identification of Persons Who have Undergone Orthodontic by Use of Ray Photograph,” (Master’s thesis, Faculty of Science, Silpakorn University, 2010), 12. [In Thai]

⁶ Huma Ali et al., “Recovery and Identification of the Missing After Disaster: Case Studies, Ethical Guidelines and Policy Recommendations,” last modified 2017, accessed February 2, 2017, <https://www.cmu.edu/dietrich/ehpp/documents/2011-Recovery-and-Identification-of-the-Missing-after-Disaster.pdf/>

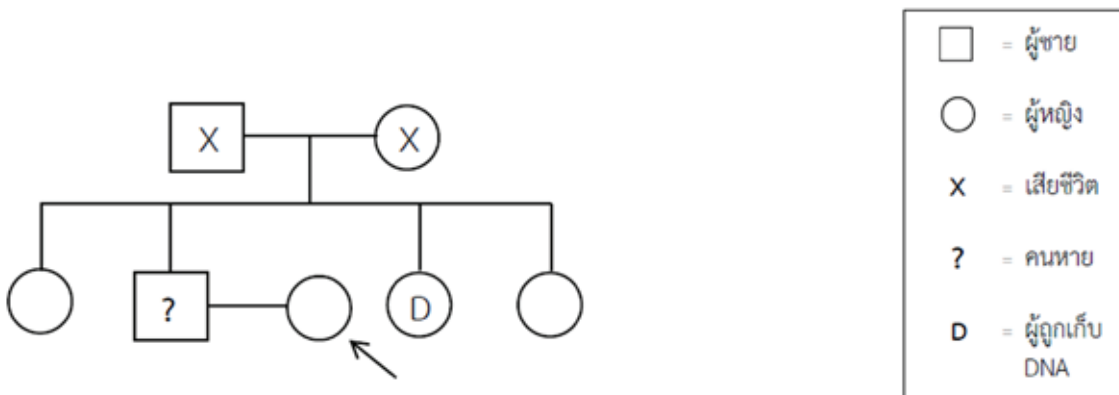
สอบสวน ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนจะงดการสอบสวน แต่ถ้าปรากฏตัวผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนจะทำความเห็นควรสั่งฟ้องต่อศาล พร้อมส่งสำนวนการสอบสวนแก่พนักงานอัยการ ฉะนั้นการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาพยานหลักฐานจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง⁷ นอกจากนี้ การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล ในกรณีเหตุภัยพิบัติซึ่งมีคนเสียชีวิตจำนวนมาก และยังใช้เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุพยาน สถานที่เกิดเหตุ ผู้ต้องสงสัย หรือผู้ต้องหาได้เช่นเดียวกันกับการใช้ผลการตรวจลายพิมพ์นิ้วมือ และนอกจากนี้ยังสามารถใช้ตรวจสอบความสัมพันธ์ทางสายโลหิตได้ เช่น พิสูจน์ความสัมพันธ์พ่อ แม่ ลูก ในกรณีการตรวจพิสูจน์ศพโดยวิธีการตรวจดีเอ็นเอ นั้นจะต้องมีตัวอย่างดีเอ็นเอของคนหายหรือญาติสายตรงหรือพี่น้อง เพื่อนำมาตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบกับตัวอย่างดีเอ็นเอของศพ

กรณีศึกษาที่ 1 วัตถุพยานที่พบเป็นเพียงชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะด้านหลัง (Occipital Bone) จึงไม่สามารถตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลด้วยวิธีอื่น ๆ ได้ เมื่อผลการตรวจนิวเคลียร์ดีเอ็นเอขึ้นไม่ครบทุกตำแหน่ง (Partial Profile) การตรวจดีเอ็นเอจากไมโทคอนเดรียจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะสามารถใช้ในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล เนื่องจากลักษณะไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอ นั้นได้รับการถ่ายทอดมาจากมารดาเท่านั้น คุณสมบัตินี้ทำให้สามารถพิสูจน์บุคคลในครอบครัวได้เป็นอย่างดี ดังกรณีในอดีตที่มีการใช้การยืนยันตัวบุคคลด้วยการตรวจไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอ เช่น กรณีการตรวจพิสูจน์กระดูกที่สงสัยว่าเป็นของพระราชวงศ์โรมานอฟ รัสเซีย โดยเปรียบเทียบกับระหว่างจักรพรรดินีอเล็กซานดรา กับเจ้าชายฟิลิปพระสวามีของสมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธ ที่ 2 ที่เป็นพระญาติห่าง ๆ ที่ยังมีพระชนม์ชีพอยู่ โดยในปี ค.ศ. 2007 มีการพบซากศพของเด็กสองคนในสนาม ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นลูกสาวและลูกชายของจักรพรรดินีโคลัส ที่ 2 แห่งราชวงศ์โรมานอฟ หรือกรณีทหารอากาศอเมริกันในสงครามเวียดนามก็มีการตรวจพิสูจน์ซากกระดูกที่เหลืออยู่เทียบกับมารดาของผู้ตาย ซึ่งทำให้สามารถระบุได้ว่าซากกระดูกนั้นเป็นของบุตรชายที่ร่วมเข้ารับในสงครามเวียดนาม และกรณีทหารอเมริกันที่ไปรบในสงครามเกาหลี ก็ได้รับการตรวจพิสูจน์ด้วยไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอเช่นเดียวกัน⁸

กรณีศึกษาที่ 2 เป็นคดีคนหายซึ่งผู้แจ้งเป็นภรรยาของคนหาย โดยผู้แจ้งความสงสัยว่าคนหายน่าจะถูกลักพาตัวหรือเสียชีวิต แต่เนื่องจากยังไม่พบศพ จึงไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าคนหายยังมีชีวิตอยู่หรือเสียชีวิตไปแล้ว จาก การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุที่ผู้แจ้งความสงสัยว่าจะเป็นบริเวณที่คนหายได้หายตัวไป ไม่พบศพของคนหายแต่อย่างใด และเมื่อนำข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลและภาพถ่ายของคนหายเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลศพนิรนามในฐานข้อมูลของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ก็ไม่พบศพที่ตรงกับหรือคล้ายกับคนหาย ดังนั้นผู้เขียนจึงได้สัมภาษณ์ข้อมูลคนหาย และจัดทำแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูลคนหายดังแผนภูมินี้

⁷ Jiraporn Adcharyaprasit and Paiboon Chuwattanakij, "The Truth in Thai Criminal Justice System: Legal Perspectives on the Literature in Chomanee's Rak Boon," *CMU Journal of Law and Social Sciences* 10, no. 2 (July-December 2017): 23-46. [In Thai]

⁸ Sukhon Pradutkanchana, "Identification of Blood Relatives from the Same Ancestor," last modified 2011, accessed April 2, 2011, http://www.pathology.psu.ac.th/images/ToxicoDoc/book09_8.pdf/ [In Thai]

แผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูล (Family Tree)

จากแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ครอบครัวคนหายพบว่า บิดาและมารดาของคนหายเสียชีวิตหมดแล้ว คนหายมีพี่สาว 1 คน และน้องสาว 2 คน ที่สืบสายมาจากบิดาและมารดาคนเดียวกัน ไม่มีพี่ชายหรือน้องชายที่สืบสายมาจากบิดาและมารดาคนเดียวกัน ดังนั้นในกรณีนี้จึงเลือกเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอจากน้องสาวคนหายเพื่อตรวจพิสูจน์และเปรียบเทียบในฐานข้อมูลของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ต่อมาเมื่อผู้พบชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะที่เหลือเพียงกะโหลกศีรษะด้านหลัง (Occipital Bone) ใกล้กับบริเวณที่ญาติสงสัยว่าคนหายได้หายตัวไป เมื่อทำการตรวจวิเคราะห์ชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะโดยใช้ความรู้ทางด้านนิติมานุษยวิทยา (Forensic Anthropology) เพื่อหาข้อมูลทางชีวภาพ ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ อายุเมื่อตาย ส่วนสูง โรคและการบาดเจ็บ รวมถึงสาเหตุการตาย แต่ด้วยข้อจำกัดว่า ชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะที่พบเป็นเพียงด้านหลัง ไม่เหลือตำแหน่งที่จะบอกข้อมูลทางชีวภาพได้เลย จึงได้ทำการตรวจดีเอ็นเอเพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสายโลหิตกับน้องสาวคนหาย แต่ข้อมูลดีเอ็นเอจากชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะที่พบนั้นไม่สามารถที่จะพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลได้ เนื่องจากดีเอ็นเอชิ้นนี้ไม่ครบทุกตำแหน่ง จึงต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลบุคคลในครอบครัวคนหายเพิ่มเติม เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเก็บดีเอ็นเอญาติสายตรงอีกครั้ง เมื่อได้ข้อมูลบุคคลในครอบครัวเพิ่มเติมแล้วจึงนำมาทำแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูล และผลการวิเคราะห์แผนภูมิทำให้สามารถพิสูจน์คนหายได้ เหลือเพียงแต่ต้องพิสูจน์ให้แน่ชัดว่าข้อมูลบุคคลในครอบครัวคนหายที่ได้รับมานั้นถูกต้องครบถ้วน และมีหลักฐานพิสูจน์ความถูกต้องของข้อมูล จึงจะสามารถยืนยันตัวได้อย่างถูกต้อง

2. การพิสูจน์คนหายจากผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอร่วมกับการวิเคราะห์สายวงศ์ตระกูลในทางกระบวนการยุติธรรม

การพิสูจน์คนหายเป็นประโยชน์ในทางกระบวนการยุติธรรมอย่างมาก วัตถุประสงค์ที่พบถือเป็นพยานหลักฐานสำคัญที่สามารถจับต้องได้ตามกฎหมาย โดยการพิสูจน์คนหาย คือ การนำข้อมูลของคนหายมาเปรียบเทียบกับข้อมูลของศพนิรนาม ซึ่งข้อมูลคนหายหรือเรียกว่าข้อมูลก่อนตาย (Ante-mortem Data) นั้นได้มาจากการสอบถามครอบครัว ญาติ หรือผู้ใกล้ชิด รวมทั้งข้อมูลทางการแพทย์ และผลการตรวจพิสูจน์ต่าง ๆ ของคนหาย เพื่อที่จะได้มาซึ่งข้อเท็จจริง โดยข้อมูลจะประกอบด้วย ชื่อ-นามสกุล อายุเพศ เชื้อชาติ ความสูง น้ำหนัก ผม สีตา และสิ่งจำเป็นที่ต้องระบุคือวันที่สูญหาย สถานที่พบเห็นครั้งสุดท้าย พฤติกรรมการสูญหายหรือข้อมูลที่สำคัญ

และจำเป็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสูญหาย นอกจากนี้ ยังสามารถเพิ่มเติมข้อมูล เช่น ตัวอย่างลายพิมพ์นิ้วมือ ฟิล์มเอกซเรย์ฟัน ตัวอย่างสารพันธุกรรม ภาพถ่าย เสื้อผ้า ของใช้ที่ใส่ติดตัว รอยสัก แผลเป็น ตำหนิ ที่จะทำให้หน่วยงานสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลคดีได้ และส่วนที่สอง คือ ข้อมูลศพ หรือเรียกว่าข้อมูลหลังตาย (Post-mortem Data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากศพ โดยข้อมูลจะประกอบด้วย ลักษณะทางกายภาพ อัตลักษณ์บุคคล เครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า เครื่องประดับ สิ่งของติดตัว ข้อมูลทางการแพทย์ และผลการตรวจพิสูจน์ต่าง ๆ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ หรือข้อมูลทางทันตกรรม โดยข้อมูลที่ได้นั้นจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการยุติธรรมอย่างมาก

การพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลสามารถทำได้หลายวิธี โดยหลักมาตรฐานสากลแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1: เป็นวิธีการพิสูจน์บุคคลที่ยืนยันได้แน่นอน (Primary Identification or Positive Identification) เป็นวิธีที่เชื่อถือได้และมีความถูกต้องแม่นยำ ซึ่งมี 3 วิธี ได้แก่ 1) การตรวจดีเอ็นเอ 2) การตรวจลายพิมพ์นิ้วมือ และ 3) การตรวจทางทันตกรรม

กลุ่มที่ 2: เป็นวิธีการสันนิษฐานการพิสูจน์บุคคล (Secondary Identification or Presumptive Identification) โดยเป็นการตรวจจากสภาพที่เห็นจากภายนอก มีหลายวิธี ได้แก่ 1) ข้อมูลทางการแพทย์ (Medical Information) เช่น ข้อมูลการรักษา การผ่าตัด แผลเป็น รอยสัก ความพิการ วัสดุทางการแพทย์ เช่น เครื่องกระตุ้นหัวใจที่มีหมายเลข (Serial Number) 2) ข้อมูลทางพยาธิวิทยา (Pathology) เช่น อาการหรือโรคที่แสดงลักษณะเฉพาะ เช่น เนื้องอก การผ่าตัดเสริมความงาม 3) ข้อมูลทางด้านมานุษยวิทยา (Anthropology) เป็นการตรวจวิเคราะห์กระดูกเพื่อบอกข้อมูลทางชีวภาพ โดยอาจใช้ข้อมูลภาพถ่ายทางรังสี (Radiograph) จากประวัติการรักษาของคนหายมาช่วยในการตรวจเปรียบเทียบกับศพ และ 4) เครื่องแต่งกายและสิ่งของติดตัว (Personal Effects)

การตรวจด้วยวิธีการในกลุ่มที่ 2 มักนำมาใช้ในกรณีที่ศพมีสภาพสมบูรณ์ยังไม่เน่า แต่ในกรณีนี้ศพที่พบเป็นเพียงชิ้นส่วนกระดูกเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลได้โดยวิธีกลุ่มที่ 2 ได้ วิธีการที่สามารถใช้ในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลจึงเหลือเพียงการตรวจดีเอ็นเอเท่านั้น

การตรวจพิสูจน์บุคคลจากการตรวจดีเอ็นเอ วัตถุพยานที่พบถือเป็นพยานหลักฐานสำคัญที่สามารถจับต้องได้ตามกฎหมาย เป็นสิ่งที่นำเสนอในชั้นศาลได้เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีได้ ไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคล พยานเอกสาร พยานวัตถุ และพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ (Forensic Science) ซึ่งเป็นพยานหลักฐานสำคัญในกระบวนการยุติธรรม และต่อการสืบสวนและสอบสวนสามารถนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีความในชั้นศาลได้

ในทางกระบวนการยุติธรรม การพิจารณาคดีอาญามี 2 ประการ คือ ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง การพิจารณาข้อเท็จจริง หรือความสัตย์จริงในคดีว่าเป็นอย่างไร แล้วยกข้อกฎหมายขึ้นวินิจฉัยว่า จำเลยควรได้รับการลงโทษหรือปล่อยตัว ซึ่งข้อเท็จจริงที่เป็นธรรมชาติซึ่งบุคคลธรรมดาจะรู้จะพึงรู้ได้เอง และข้อเท็จจริงนอกเหนือจากจากความรู้ของคนธรรมดาที่ต้องยกเอาพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เข้าสู่อการพิจารณาเพื่อสืบข้อเท็จจริง ซึ่งสืบโดยผู้มีความเชี่ยวชาญได้ทำการตรวจและวิเคราะห์ วินิจฉัยและสังเกตเหตุการณ์ต่าง ๆ หรือสิ่งของ

ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์คือความเห็นของผู้เชี่ยวชาญตามกฎหมายนั่นเอง⁹ แต่ในบางครั้งพยานหลักฐานที่จะต้องนำมาตรวจดีเอ็นเอมีการเสื่อมสภาพอย่างมาก กรณีพยานหลักฐาน เช่น เส้นผม โครมกระดูกที่มีอายุเก่า หรือมีการเผาไหม้เสียหาย หรือมีการเน่าสลาย หรือมีปริมาณตัวอย่างน้อยมาก มีผลทำให้การตรวจนิวเคลียร์ดีเอ็นเออาจขึ้นไม่ครบทุกตำแหน่ง เนื่องจากใน 1 เซลล์ จะมีนิวเคลียร์ดีเอ็นเออยู่เพียง 2 ชุด แต่สำหรับดีเอ็นเอในไมโทคอนเดรียใน 1 เซลล์จะมีมากกว่าพันชุด ไมโทคอนเดรียที่อยู่ในไซโทพลาซึมจะได้รับจากมารดาเท่านั้น ดังนั้นในพี่น้องและญาติร่วมสายมารดาเดียวกันจะมีรูปแบบของลำดับเบสบนสายไมโทคอนเดรียเหมือนกัน นอกจากนี้ การตรวจพิสูจน์ทางนิวเคลียร์ดีเอ็นเอเพื่อหาความสัมพันธ์ในพี่น้องค่อนข้างทำได้ยากในเรื่องของการแปรผลทางสถิติที่ซับซ้อน เมื่อการตรวจดีเอ็นเอจากนิวเคลียสไม่สามารถทำได้ วิธีการตรวจไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอเป็นอีกวิธีที่นำมาใช้พิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลในคดีนี้ ในกรณีนี้การตรวจด้วยนิวเคลียร์ดีเอ็นเอขึ้นไม่ครบทุกตำแหน่ง ทำให้ไม่สามารถระบุตัวตนได้ว่าเป็นใคร บอกได้เพียงว่าเป็นเพศชายเท่านั้น ไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอมีประโยชน์ในการตรวจพิสูจน์ความสัมพันธ์ของบุคคลทางสายเลือดฝ่ายมารดา (Maternal Inheritance) เช่น กรณีการตรวจพิสูจน์ความเป็นญาติกันระหว่างลูกพี่ลูกน้องที่มียายคนเดียวกันในกรณีที่บิดาและมารดาซึ่งเป็นญาติสายตรงได้เสียชีวิตไปแล้ว¹⁰

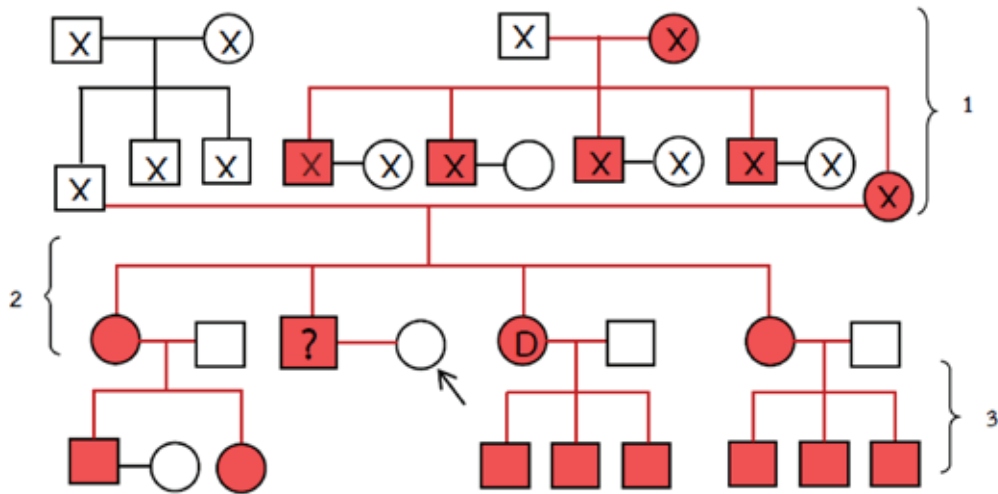
การตรวจพิสูจน์ด้วยไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอมีวิธีการแปลผล¹¹ ดังนี้

- 1) คัดออก (Exclusion) หมายถึง ทั้งสองตัวอย่างไม่ใช่ของคนเดียวกัน หรือไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดร่วมสายมารดาเดียวกัน
- 2) ไม่สามารถสรุปผลได้ (Inconclusive) เมื่อลำดับเบสที่แตกต่างในตัวอย่างทั้งสองมีความแตกต่างกันเพียง 1 ตำแหน่ง
- 3) ไม่สามารถคัดออก (Cannot Exclude) เมื่อลำดับเบสที่แตกต่างในตัวอย่างตรวจทั้งสองมีลักษณะตรงกันทุกประการ แสดงว่าตัวอย่างตรวจทั้งสองไม่สามารถคัดออกได้ สรุปว่าตัวอย่างตรวจทั้งสองเป็นของบุคคลเดียวกัน หรือมีความสัมพันธ์ทางสายเลือดร่วมมารดาเดียวกัน

⁹ Sopacha Singthong, "Fingerprints and Personal Identification," *Praewa Kalasin Journal of Kalasin Rajabhat University* 2, no. 2 (May-August 2015): 52-63. [In Thai]

¹⁰ Ge J. and Chakraborty R., "Choosing Relatives for Missing Person Identification by DNA Typing," last modified 2017, accessed June 18, 2017, <http://www.ashg.org/genetics/ashg07s/f10423.html/>

¹¹ Sukhon Pradutkanchana, "Identification of Blood Relatives from the Same Ancestor," accessed April 2, 2011. [In Thai]

แผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูล (Family Tree)
สำหรับการวิเคราะห์ไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอ (Mitochondrial DNA)

จากแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูลคนหาย สำหรับการวิเคราะห์ไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอ พบว่าลำดับเครือญาติที่ 1 ครอบครัวฝ่ายบิดาคคนหาย เสียชีวิตหมดแล้ว ส่วนครอบครัวฝ่ายมารดาคนหายก็เสียชีวิตหมดแล้วเช่นกัน ดังนั้นเมื่อพิจารณาลำดับที่ 2 พบว่าคนหายมีพี่สาวหนึ่งคน และน้องสาวสองคน ที่สืบสายมาจากบิดาและมารดาคนเดียวกัน ไม่มีพี่ชายหรือน้องชายที่สืบสายมาจากบิดาและมารดาคนเดียวกัน และคนหายไม่มีบุตร พิจารณาลำดับที่ 3 พบว่าพี่สาวคนหายมีบุตรสองคนชายและหญิงยังมีชีวิตอยู่ น้องสาวคนหายคนที่ 1 มีบุตรชายสามคนยังมีชีวิตอยู่ทั้งหมด น้องสาวคนหายคนที่ 2 มีบุตรชายสามคนยังมีชีวิตอยู่ทั้งหมด ในกรณีศึกษาี้ ลำดับเบสที่แตกต่างในตัวอย่างการตรวจไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะและตัวอย่างดีเอ็นเอจากน้องสาวคนหายมีลักษณะตรงกันทุกประการ จึงสามารถสรุปได้ว่าชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะดังกล่าวมีความสัมพันธ์ร่วมสายมารดาเดียวกันกับน้องสาวคนหาย และมีความน่าจะเป็นที่คนหายกับชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะที่พบนั้นจะเป็นบุคคลเดียวกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าพยานหลักฐานดีเอ็นเอมีความสำคัญต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของนานาประเทศ และมีการยืนยันว่าดีเอ็นเอถูกนำมาใช้เพื่อเป็นพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถช่วยคลี่คลายคดีอาญาได้ทั้งคดีอาญาในอดีต และป้องกันคดีอาญาที่จะเกิดในอนาคตด้วย¹²

3. บทวิเคราะห์

การแสวงหาพยานหลักฐานจากการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นมาตรการสำคัญที่รัฐใช้ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินกระบวนการยุติธรรม

¹² Ratchanee Tang-on, "Legal Measure to Develop the National DNA Database and Privacy Right: Guidelines for Law Enactment and Enforcement in Thailand," *Politics, Administration and Law Journal* 9, no. 2 (May-August 2017): 579-611. [In Thai]

ทางอาญา ซึ่งนำไปสู่การพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา แม้ว่าการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์จะเป็นมาตรการสำคัญในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เนื่องจากพยานหลักฐาน ทางวิทยาศาสตร์ค่อนข้างมีความแน่นอน ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยง่ายจึงทำให้มีน้ำหนักน่าเชื่อถืออันจะพิสูจน์ความจริงให้ปรากฏได้

ดังนั้นการพิสูจน์ศพนิรนามในทางกระบวนการยุติธรรม นอกจากจะเพื่อพิสูจน์ว่าศพนิรนามนั้นเป็นใครแล้ว ยังเพื่อที่จะให้กระบวนการสืบสวนสอบสวนสามารถดำเนินการต่อไปได้ ความสำเร็จของการพิสูจน์ศพนิรนามขึ้นอยู่กับข้อมูลสำคัญสองส่วนคือข้อมูลศพและข้อมูลคนหาย มาทำการเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกัน โดยข้อมูลที่สืบหรือค้นหาที่สุดคือข้อมูลคนหาย เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลคนหายและข้อมูลศพนิรนามที่กระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ ได้ ในประเทศไทยมีหน่วยงานที่รับแจ้งคนหายหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม ทำให้ข้อมูลคนหายกระจายอยู่หลาย ๆ หน่วยงาน การเก็บข้อมูลแตกต่างกัน เช่นเดียวกันกับศพนิรนาม ที่ยังมีข้อจำกัดคือมีแพทย์นิติเวชเฉพาะตามโรงพยาบาลประจำจังหวัดใหญ่ ๆ การจัดเก็บข้อมูลแตกต่างกันแนวทางการปฏิบัติงานแตกต่างกันทำให้ข้อมูลกระจายและไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งยังไม่มีศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม อีกทั้งประเทศไทยขาดโครงสร้างที่มีประสิทธิภาพสำหรับระบบการติดตามคนหายและบางครั้งการสูญหายไม่ได้เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม อาจทำให้เจ้าหน้าที่มักจะซัดเซวุ่นวายที่จะดำเนินการอย่างจริงจัง หรือจะรีบดำเนินการในกรณี ที่สงสัยว่าคนหายอาจจะตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม เวลา และการประสานงานเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด 2 ปัจจัย ที่มีผลต่อความสามารถของหน่วยงานระดับชาติ ในการพิสูจน์คนหาย¹³ อีกทั้งข้อมูลคนหายที่ได้จากการสัมภาษณ์ญาติหรือบุคคลใกล้ชิดคนหายอาจได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์หรือถูกต้อง ในบางกรณีข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลเป็นข้อมูลที่มีเพียงคนหายเท่านั้นที่ทราบ ทำให้เปรียบเทียบข้อมูลทั้งสองส่วนไม่ได้หรือไม่ตรงกัน อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือ คนหายไม่มีญาติสายตรงหรือไม่มีบุตร ทำให้การสืบหรือค้นหาข้อมูลคนหายทำได้ยาก จึงเป็นข้อจำกัดทำให้ไม่สามารถตรวจพิสูจน์เพื่อยืนยันบุคคลได้ ดังนั้นการจัดทำแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูล จะแสดงให้เห็นถึงสมาชิกและความสัมพันธ์ของบุคคลในตระกูล ทั้งที่มีชีวิตและเสียชีวิตแล้ว ซึ่งในกรณีศึกษาที่บุคคลในตระกูลส่วนใหญ่เสียชีวิตหมดแล้ว เหลือเพียงพี่และน้องของคนหายที่เป็นผู้หญิง จึงเลือกเก็บดีเอ็นเอน้องสาวคนหาย เพราะมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตที่สืบทอดมาจากมารดาหรือยายคนเดียวกันกับคนหาย

ไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอเป็นข้อมูลสารพันธุกรรมที่ได้รับจากมารดาเท่านั้น ดังนั้นบุตรทุกคนจะมีลักษณะของไมโทคอนเดรียดีเอ็นเอเหมือนกันกับมารดา การตรวจไมโทคอนเดรีย ดีเอ็นเอจึงสามารถบอกได้ว่าบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตที่สืบทอดมาจากมารดาหรือยายคนเดียวกัน¹⁴ จากผลการตรวจเปรียบเทียบขึ้น

¹³ Richard S. Ehrlich, "Thailand Lacks Effective Structure for Tracking Missing Children," last modified 2012, accessed June 18, 2017, <http://www.chiangraitimes.com/thailand-lacks-effective-structure-for-tracking-missing-children.html/>

¹⁴ Worakamon Nan-udon, "Mitochondrial DNA Variations of the Position 8271-8873 in Maternal Inheritance," *Veridian E-Journal SU* 4, no.1 (May-August 2011): 902-910. [In Thai]

ส่วนกะโหลกกับน้องสาวคนหายพบว่า ชิ้นส่วนดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตที่สืบทอดมาจากมารดาหรือยายคนเดียวกับกับน้องสาวคนหาย อย่างไรก็ตาม การตรวจด้วยไมโตคอนเดรียลดีเอ็นเอก็ยังเป็นวิธีที่มีข้อจำกัด เนื่องจากไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นบุคคลนั้นจริงไหม ดังเช่นกรณีนี้การตรวจด้วยไมโตคอนเดรียลดีเอ็นเอไม่สามารถระบุหรือยืนยันว่าเป็นคนหายจริง บอกได้เพียงว่าชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะนั้นสืบสายเลือดมารดาหรือยายคนเดียวกับกับน้องคนหาย ดังนั้นการจะยืนยันตัวบุคคลได้ว่าเป็นคนหายจริงไหม จึงเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องสืบเสาะหาหลักฐานเพิ่มเติม เพื่อยืนยันว่าบุคคลในตระกูลนั้นถูกต้องตรงกับข้อมูลที่ได้รับจากญาติ หากผลการตรวจสอบหลักฐานแล้วพบว่าไม่มีบุคคลในตระกูลที่เป็นเพศชายคนอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตที่สืบทอดมาจากมารดาหรือยายคนเดียวกับกับน้องสาวคนหาย ก็สามารถทำให้พิสูจน์ได้ว่าชิ้นส่วนกะโหลกนั้นเป็นของคนหายจริง

4. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผล

จากผลการศึกษานี้พบว่า การพิสูจน์คนหายจากผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอร่วมกับการวิเคราะห์สายวงศ์ตระกูลในทางกระบวนการยุติธรรม สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการขจัดสมาชิกในครอบครัวที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเป็นคนหายออกไปได้ให้เหลือจำนวนน้อยที่สุด จากนั้นข้อมูลดังกล่าว พนักงานสอบสวนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในกระบวนการสืบสวนข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้การพิสูจน์ศพนิรนามมีความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด ดังนั้นการพิสูจน์คนหายจากผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอร่วมกับการวิเคราะห์สายวงศ์ตระกูลในทางกระบวนการยุติธรรม จึงเป็นอีกวิธีที่จะทำให้สามารถพิสูจน์ศพนิรนามว่าเป็นคนหายหรือไม่ สำหรับกรณีศึกษานี้ต้องใช้การตรวจพิสูจน์ด้วยดีเอ็นเอ ซึ่งเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือที่สุด จากสภาพกระดูกที่พบไม่สามารถตรวจพิสูจน์ด้วยลายพิมพ์นิ้วมือและทางทันตกรรมได้ และไม่สามารถตรวจหาความสัมพันธ์จากญาติสายตรงได้ (ญาติสายตรงได้แก่ บิดา มารดา และบุตร) เนื่องจากบิดาและมารดาของคนหายเสียชีวิตหมดแล้ว มีเพียงพี่และน้องที่เป็นผู้หญิง ดังนั้นการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอจึงตรวจด้วยไมโตคอนเดรียลดีเอ็นเอ ซึ่งผลการตรวจพิสูจน์พบว่าชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะนั้นสืบสายเลือดมารดาหรือยายคนเดียวกับกับน้องคนหาย และจากแผนภูมิแสดงลำดับเครือญาติของวงศ์ตระกูล คนหายไม่มีพี่หรือน้องที่เป็นผู้ชายที่สืบสายมาจากบิดาและมารดาคนเดียวกัน บิดาและมารดาของคนหายเสียชีวิตหมดแล้ว สายวงศ์ตระกูลฝ่ายบิดาและมารดาเสียชีวิตหมดแล้ว จึงมีความน่าจะเป็น (Probability) ที่คนหายกับชิ้นส่วนกระดูกกะโหลกมนุษย์นั้นจะเป็นบุคคลเดียวกัน แต่เนื่องจากการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลตามมาตรฐานสากล ควรจะต้องใช้วิธีการตรวจพิสูจน์โดยวิธีทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ซึ่งเป็นวิธีที่เชื่อถือได้อย่างถูกต้องแม่นยำที่สุด เมื่อไม่สามารถใช้วิธีดังกล่าวได้ จึงควรจะต้องนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางให้พนักงานสอบสวนสืบสวนหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้การพิสูจน์ชิ้นส่วนกะโหลกศีรษะมีความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ควรให้มีศูนย์กลางที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลคนหายข้อมูลศพนิรนาม เพื่อให้ญาติคนหายสามารถที่จะตรวจสอบข้อมูลที่ศูนย์กลางข้อมูลเพียงที่เดียว และจะทำให้การเปรียบเทียบการค้นหาข้อมูลจากฐานข้อมูลถูกต้องรวดเร็ว เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกความเหลือมล้ำตามนโยบายของรัฐบาล

4.2.2 ควรให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลคนหายและข้อมูลศพนิรนามระหว่างหน่วยงาน เพื่อแก้ไขปัญหาข้อมูลมีอยู่ในหลายหน่วยงาน อีกทั้งขอความร่วมมือภาคเอกชน เช่น โรงพยาบาลเอกชน บริษัทประกันชีวิตเก็บข้อมูลประวัติเอกลักษณ์บุคคล ลักษณะพิเศษของลูกค้ำลงฐานข้อมูลประวัติลูกค้า เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิสูจน์บุคคลในอนาคต

4.2.3 การเก็บข้อมูลทางด้านพันธุกรรมเป็นหนึ่งในวิธีการพิสูจน์อัตลักษณ์ตามมาตรฐานสากล แต่ประเทศไทยยังไม่มี การจัดระบบการเก็บข้อมูลดังกล่าว ดังนั้นจึงควรมีการกำหนดหรือจัดทำแนวทางการเก็บข้อมูลทางด้านพันธุกรรมให้เป็นระบบเดียวกันทั้งประเทศ

4.2.4 ศพนิรนามส่วนหนึ่งที่พบนั้น มีการบาดเจ็บและผ่านการรักษาพยาบาลก่อนการเสียชีวิตโดยพบอุปกรณ์การแพทย์ เช่น เหล็กด้าม น็อต สกรู ฯลฯ ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศซึ่งจะมีหมายเลขผลิตภัณฑ์ (Serial Number) ที่สามารถตรวจสอบถึงบริษัทนำเข้าผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ได้ แต่เมื่อบริษัทจำหน่ายอุปกรณ์ดังกล่าวไปยังโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศ ไม่มีการเก็บหรือทำประวัติข้อมูลผู้ป่วยที่ใช้อุปกรณ์การแพทย์ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับได้ จึงไม่สามารถเชื่อมโยงอุปกรณ์การแพทย์ไปสู่บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ ดังนั้นจึงควรมีการเก็บประวัติข้อมูลอุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

4.2.5 คนนิรนาม คือ บุคคลที่ยังมีชีวิตแต่ไม่ทราบตัวตนว่าเป็นใคร เช่น คนไข้ตามโรงพยาบาลที่รับมาจากอุบัติเหตุไม่สามารถจดจำชื่อตัวเองได้ หรือผู้ป่วยอัลไซเมอร์ จึงควรมีการจัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล คนนิรนาม เพราะอาจจะเป็นคนหายที่ญาติกำลังตามหาหรือในอนาคตเสียชีวิตกลายเป็นศพนิรนาม

References

- Ali, Huma, Nancy Brown, Lydia Chiro, Emily Dillinger, Emily Droder, Julia Hanby, Neha Mittal, George Nardi, Mikaela Rakos, Brice Relaford, Maggie Soderholm, Jennifer Tharp, and Jacob Yosafat. "Recovery and Identification of the Missing After Disaster: Case Studies, Ethical Guidelines and Policy Recommendations." Last modified 2017. Accessed February 2, 2017. <https://www.cmu.edu/dietrich/ehpp/documents/2011-Recovery-and-Identification-of-the-Missing-after-Disaster.pdf/>
- Ehrlich, Richard S. "Thailand Lacks Effective Structure for Tracking Missing Children." Last modified 2012. Accessed June 18, 2017. <http://www.chiangraitimes.com/thailand-lacks-effective-structure-for-tracking-missing-children.html/>
- J., Ge, and Chakraborty R. "Choosing Relatives for Missing Person Identification by DNA Typing." Last modified 2017. Accessed June 18, 2017. <http://www.ashg.org/genetics/ashg07s/f10423.html/>

- Jiraporn Adchariyaprasit, and Paiboon Chuwattanakij. "The Truth in Thai Criminal Justice System: Legal Perspectives on the Literature in Chomanee's Rak Boon." *CMU Journal of Law and Social Sciences* 10, no. 2 (July-December 2017): 23-46. [In Thai]
- K., Bender, Schneider P. M., and Rittner C. "Application of mtDNA Sequence Analysis in Forensic Casework for the Identification of Human Remains." *Forensic Science International* 113, no. 1-3 (September 2000): 103-107.
- Natthawut Rodchom. "Identification of Persons Who have Undergone Orthodontic by Use of Ray Photograph." Master's thesis, Faculty of Science, Silpakorn University, 2010. [In Thai]
- Phornchai Sutheerakhun. "Identification of Persons in Tsunami." Last modified 2013. Accessed April 3, 2017. <http://www.ifm.go.th/th/forensic-articles/identification/135-tsunamiidentification.html/> [In Thai]
- Ratchanee Tang-on. "Legal Measure to Develop the National DNA Database and Privacy Right: Guidelines for Law Enactment and Enforcement in Thailand." *Politics, Administration and Law Journal* 9, no. 2 (May-August 2017): 579-611. [In Thai]
- Sopacha Singthong. "Fingerprints and Personal Identification." *Praewa Kalasin Journal of Kalasin Rajabhat University* 2, no. 2 (May-August 2015): 52-63. [In Thai]
- Sukhon Pradutkanchana. "Identification of Blood Relatives from the Same Ancestor." Last modified 2011. Accessed April 2, 2011. http://www.pathology.psu.ac.th/images/ToxicoDoc/book09_8.pdf/ [In Thai]
- Suthat Duangjit. "Mitochondrial DNA and Forensic Application." *Forensic Medicine Journal* 4, no. 1 (September-December 2011): 61-65. [In Thai]
- W., Tsewei. "Pedigree-based Inference of Missing Person Identification from DNA Data." Last modified 2017. Accessed May 11, 2017. <https://www.homepages.uc.edu/~brycwz/freegauss/CSP/abstr/Wang.pdf/>
- Worakamon Nan-udon. "Mitochondrial DNA Variations of the Position 8271-8873 in Maternal Inheritance." *Veridian E-Journal SU* 4, no.1 (May-August 2011): 902-910. [In Thai]